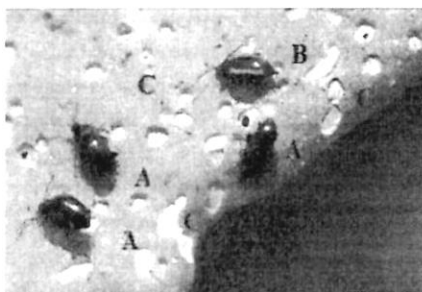

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 55 din 03. 11.2025

Încălzirea vremii care a intervenit în această perioadă, pe lângă faptul că are un impact pozitiv, contribuind la dezvoltarea plantelor, atrage totodată și dăunătorii culturilor înființate toamna, producând daune importante.

În perioada toamnei, rapița este „iubită” de multe specii de insecte dăunătoare, care produc daune. Dintre acestea, puricii de pământ, *Phylotetra* spp, puricele de pământ al tulpinilor, *Psylliodes chrysocephla*, *Viespea rapiței*, *Athalia rosae* pot să distrugă cultura aflată la început de drum. Daune importante pot fi produse și de către larvele din stadiul III, ale Fluturului alb al verzei.

Pentru prevenirea, controlul și combaterea dăunătorilor care apar în cultura rapiței de toamna, se recomandă monitorizarea atentă a culturilor pentru a interveni la timp.

PURICII POT COMPROMITE RAPIȚA!!!

Perioada critică a rapiței față de atacul puricilor este de la răsărit (BBCH 10) până la faza de 3 frunze (BBCH 13). Atacul puricilor adulți survine în vetre, toamna devreme, provocând perforații la nivelul cotiledoanelor de rapiță, reducând mult vigoarea plantulelor. Dacă în perioada răsării plantelor de rapiță, temperaturile sunt ridicate și este secetă, atacul insectelor va fi și mai ridicat. Pe lângă condițiile meteo favorabile puricilor, dacă populația acestora dintr-o anumită solă este ridicată există un risc foarte mare ca plantele de rapiță să fie compromise și fermierul să fie nevoit să semene din nou.

Puricele de pământ al tulpinilor (*Psylliodes chrysocephla*)

Adulții, de 3,5-4,5 mm, au corpul alungit cu marginile ușor convexe, de culoare verde-albastrui închis, cu luciu metalic. Apar în cursul lunilor mai-iulie și se hranesc cu frunze sau chiar cu silicvele încă verzi. În perioada de vară se retrag pentru estivație sub aparatul foliar al plantelor aflate de obicei la marginea solului de rapiță, unde este umbră și racoare. Odată cu semănatul noilor culturi de rapiță, în cursul lunilor august-septembrie, adulții își reiau activitatea îndreptându-se spre solele nou semănate, atacând semintele germinate, plantele abia răsărite și ulterior frunzele tinere ale plantelor dezvoltate. Are o singură generație pe an. Adulții iernează sub resturile plantelor sau în sol sau sub bulgarii de pământ. Femelele depun oua, la baza tulpinilor plantelor de rapiță răsărite, la 1-2 cm adâncime. Depunerea oualelor se face din toamna până la venirea iernii (când apar temperaturi negative) și este reluată la începutul lunii martie.

Larvele proaspat eclozate se ridică la suprafața solului și intra în petiolurile frunzelor inferioare. Sunt de 1,5 mm lungime și poate ajunge la completa dezvoltare până la 8 mm lungime. Corpul este moale, de culoare alb-galbui iar capul inițial este de culoare maro închis iar mai târziu devine bej deschis. Daunele cele mai importante, le produc larvele. Locul de patrundere se poate identifica prin prezenta unor cicatrici ale rosăturilor larvelor. Larva sapă galerii în maduva petiolului, iar în iernile mai puțin aspre, patrunde în tulpina, putând ajunge chiar până la mugurele de creștere terminal. Galeriele pe care le sapă aceste larve se pot umple cu apă, ceea ce poate duce la

AUTORITATEA NATIONALĂ FITOSANITARĂ
OFICIUL FITOSANITAR ZONAL ILFOV-CĂLĂRAȘI-GIURGIU
OFICIUL FITOSANITAR GIURGIU
Str. Ghizdarului Nr. 2, Giurgiu, Tel+40787602650,
email ofgiurgiu@anf.ro, cod poștal 080583,

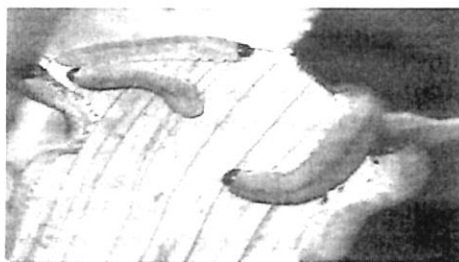
înghețarea plantelor pe timpul iernii. În plus, aceste galerii le permit agenților fitopatogeni să pătrundă în plantă. Aceste zone reprezintă porți de intrare pentru o serie de ciuperci patogene ca *Phoma lingam* și *Verticillium longisporum*. Pe fondul unei vigori mult slăbite de atacul adulților, larvele de *Psylliodes* pot provoca uneori moartea plantelor de rapiță.

În anii favorabili (cu toamne lungi și calde și precipitații în septembrie) o parte din larve devin mature chiar din toamna, și se retrag pentru înpupare în sol la începutul iernii. Datorită acestui fapt, în primăvara pot fi semnalate în culturile de rapiță larve de vârste diferite, cu localizări diferite pe planta. Noi adulți apar începând cu luna mai. **Pragul de dăunare este de 3 larve/plantă. la 70% din plante**

Momentul optim pentru aplicarea tratamentului este atunci când numărul puricilor prinși în capcanele galbene este peste sau sub pragul economic de dăunare și control (PED). Pragul de dăunare este la 2-3 larve pe plantă, sau la un număr de 50 de purici prinși în capcane.

VIESPEA RAPITEI (*Athalia rosae*) prezintă două generații pe an și iernează ca larvă complet dezvoltată într-un cocon de mătase la adâncimea de 5-10 cm în sol.

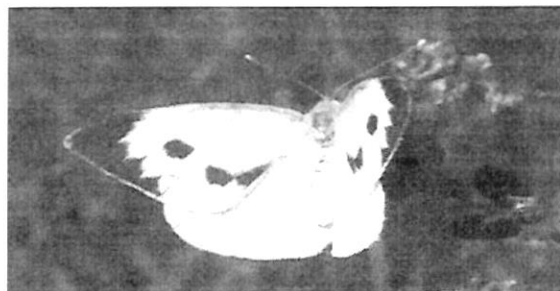
Atenție la atacul larvelor generației a doua Viespea rapiței, adulții nu dăunează. Primăvara larvele se transformă în pupe, adulții din generația hibernantă apărând în aprilie-mai. După o perioadă scurtă de hrănire are loc depunerea pontei. O femelă depune 200-300 de ouă, câte 1-2 sub epiderma frunzelor. Larvele apar după 6-10 zile, în funcție de condițiile meteorologice, năpârlesc de 5 ori, trecând prin 6 stadii larvare, durata unui stadiu larvar fiind cuprins între 12 și 20 de zile. Adulții generației I apar la sfârșitul lunii iulie-începutul lunii august iar larvele generației a II-a se dezvoltă în perioada august-septembrie, ceea ce coincide cu primele faze de vegetație ale plantelor de rapiță. La începutul lunii septembrie, larvele ajung la completa dezvoltare și se retrag în sol pentru iernare. Mod de dăunare: pentru rapiță, cele mai periculoase sunt larvele generației a doua. În primul stadiu de dezvoltare, dăunătorul minează parenchimul frunzelor dintre cele două epiderme. În stadii mai avansate, larvele rod frunzele formând goluri rotunde sau ovale, apoi consumă frunzele până la scheletură. La o temperatură de 20 °C, larvele consumă într-o zi de două ori mai multă hrană decât masa larvei. În ultimii doi ani, s-au înregistrat multe zile de septembrie cu temperaturi de 30 °C sau chiar mai mari. În caz de atac puternic, frunzele se pot usca în totalitate. Având în vedere că larvele sunt foarte vorace, este important să asigurăm măsurile de protecție conform tehnologiei de cultură a rapiței. Pentru viespea rapiței, PED-ul este de 2-3 larve/plantă.

Larvă, *Viespea rapiței* și daunele produse

FLUTURELE ALB AL VERZEI (*Pieris brassicae*) Un nou dăunător problemă. Din cauza condițiilor climatice din ultimul timp, a toamnelor târzii și calde, plantele de rapiță pot fi atacate de larvele fluturelui alb al verzei, specie care nu era considerată un dăunător problemă la rapiță în perioada de toamnă, așa cum se întâmplă cu puricii sau larvele viespii rapiței. Adultul se recunoaște ușor, are lungimea de circa 20 mm și anvergura aripilor de 50-65 mm, femela fiind mai mică decât masculul. Larvele au corpul de 40-50 mm de culoare galbenă în primul stadiu de dezvoltare și cenușiu-deschisă la completa dezvoltare. Prezintă benzi longitudinale de culoare galbenă, cea dorsală fiind mai îngustă și cele mediane mai late. Insecta prezintă 2-3 generații pe an, iernând în stadiul de pupă. Mod de dăunare: pentru rapiță, cele mai periculoase sunt larvele ultimei generații, care atacă în toamnă și consumă aparatul foliar al plantelor. În primele două stadii de dezvoltare, când se găsesc grupate pe partea inferioară a frunzelor, larvele

consumă parenchiumul și epiderma inferioară, iar în următoarele stadii de dezvoltare consumă limbul foliar începând de la margine, până la scheletura completă. Plantele atacate pot înregistra întârzieri în vegetație, nefiind pregătite pentru iarnă. Pentru larvele fluturelui alb al verzei, PED-ul este de 2-3 larve/m².

Pentru prevenire și combatere se recomandă executarea tratamentului, numai pe parcelele pe care s-a realizat depășirea pragului economic de daunare.

In cazul în care se impune aplicarea de tratamente în vegetație, în cazul în care PED-urile sunt depășite, se pot folosi pentru combaterea daunătorilor specifici unul sau o combinație dintre următoarele produse:

DECIS EXPERT 100 EC, (100g/l deltametrin) în doză de 75 ml/ha; viespi, purici, afide

INAZUMA (100 g/l acetamiprid + 30 g/kg lambda-cihalotrin), în doză de 0,125-0,2 kg/ha; viespi, **PURICI, AFIDE**;

KARATE ZEON/NINJA (30g/l lambda-cihalotrin), în doză de 0,15 l/ha; viespe, fluturile alb, buha verzei

LAMDEX EXTRA (25 g/kg lambda cihalotrin) în doză de 0,3 kg/ha; purici, viespi, fluturile alb al verzei, buha verzei;

MAVRIK 2 F/EVURE (240 g/l tau-fluvalinat), în doză de 0,2 l/ha; viespi;

MOSPILAN 20 SG/KRIMA 20 SG (20% acetamiprid), în doză de 0,150 kg/ha; viespi;

MOSPILAN 20 SP/GAZELLE (200g/kg acetamiprid), în doză de 0,15 kg/ha; viespi;

POLECI/DECA (25 g/l deltametrin) în doză de 0,03-0,05%; purici, afide;

ATENȚIE!!! *Intotdeauna citiți și utilizați produsele de protecția plantelor, conform recomandărilor de pe etichetă*

Pentru aderarea soluției pe plantă, adăugați adeziv (Silwet Gold-0.1% sau Aracet- 0.2%) în soluția de stropit.

Luați măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător.

Respectați cu strictețe

- perioada de remanență a produselor de protecția plantelor utilizate, normele de lucru, pe cele de securitate a muncii, animalelor și a mediului, conform Ordinului Comun nr.45/1991 al Ministerului Agriculturii.

CERINȚE OBLIGATORII PENTRU FERMIERI :

- să întocmească registrul de evidență al tratamentelor;

- să păstreze facturile, avizele, bonurile de casă;

- să utilizeze numai p.p.p omologate ;

- să utilizeze p.p.p doar în scopul pentru care acestea au fost omologate ;

- p.p.p clasificate ca foarte toxice (T+) și toxice (T) vor fi utilizate numai de persoanele juridice care dețin autorizație ;

- să nu aplice tratamente cu p.p.p în zonele de protecție a resurselor de apă, în zonele de protecție sanitară și ecologică ;

- să respecte condițiile de depozitare, manipulare și utilizare a p.p.p în exploatațiile agricole ;

Aveți obligația de a deține Registrul de Evidență a Tratamentelor cu produse de protecție a plantelor (care trebuie completat la zi) conform modelului de mai jos și să țină evidența contabilă a produselor utilizate pe o perioadă de cel puțin 3 ani.

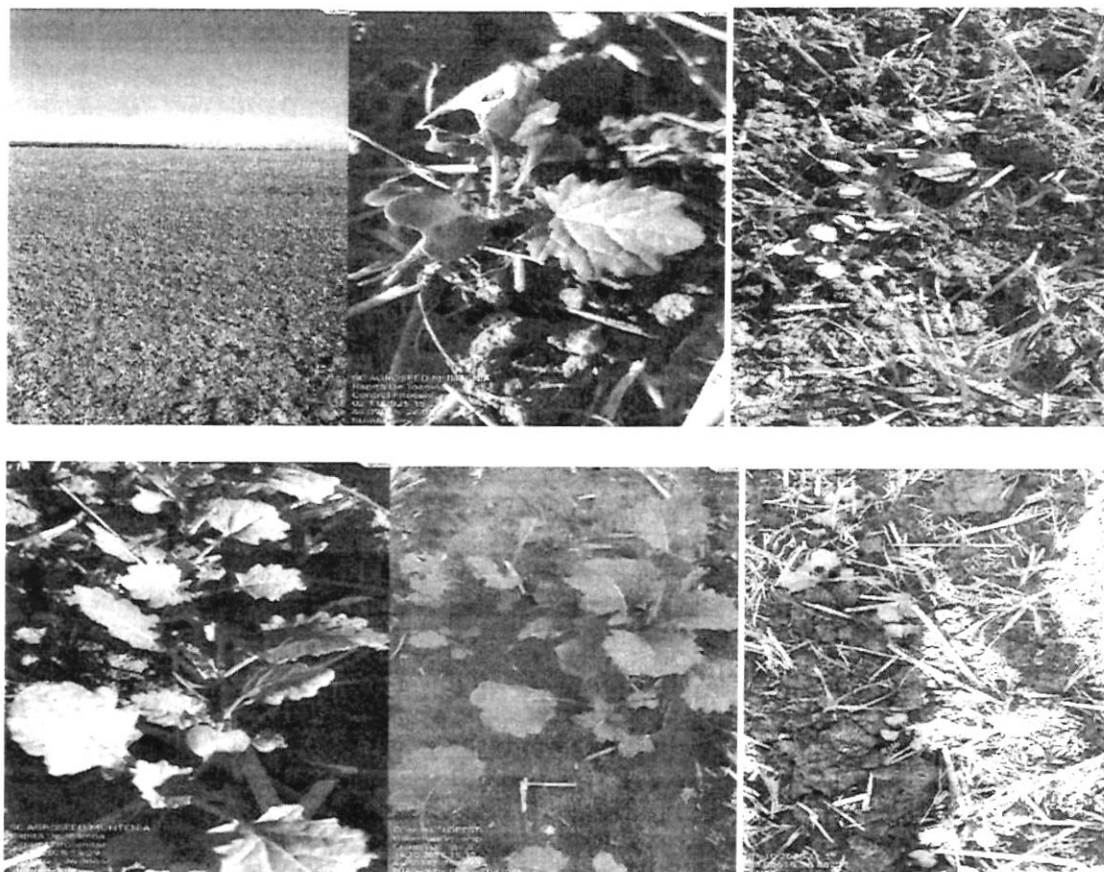
Respectați cu strictețe normele de lucru cu produse de protecție a plantelor, cele de securitate a muncii, de protecție a animalelor și familiilor de albine în conformitate cu : Legea Apiculturii nr. 383/2013 cu modificările și completările ulterioare și Ordinul 127/1991 al ACA din România , Ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii și Alimentației, 15b/3404/1991 al Departamentului pentru Administrație Locală și 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor precum și cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMAPIS (privind implementarea

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ
FITOSANITARĂ**
AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ
OFICIUL FITOSANITAR ZONAL ILFOV-CĂLĂRAȘI-GIURGIU
OFICIUL FITOSANITAR GIURGIU
Str. Ghizdarului Nr. 2, Giurgiu, Tel+40787602650,
email ofgiurgiu@anf.ro, cod poștal 080583,

legislației în vederea protecției familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu produse pentru protecția plantelor). Respectați prevederile Ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, nr. 297/2017, privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranță a produselor de protecție a plantelor. Respectați obligațiile ce vă revin conform Ordinului Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerului Mediului, Apelor și Padurilor și al Președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, nr. 352/636/542015, pentru aprobarea normelor privind ecocondiționalitatea în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri în România, cu modificările ulterioare.

OBSERVAȚII DIN TEREN, ÎN CULTURA RAPITEI DE TOAMNĂ

Avizat,
Coordonator OF Giurgiu
Tăranu Mihaela

Întocmit,
Cojocaru Mariana